

[Socialministeren.]

De Planer, der er fremsat af Kontorchef P. E. Müller, som jeg hørte omtale i Gaar, og som jeg ogsaa har set fremdraget i forskellige Blade, og som gaar ud paa en størstilet Opdyrkning af Heden, har fra forskellig Side vundet en vis Tilslutning, fordi de betegnes som produktive. Til Trods for, at denne Betegnelse, efter hvad jeg lige har anført, ikke giver disse Planer noget særligt forud for de i Lovforslaget indeholdte Forslag, har jeg dog beskæftiget mig meget med dem, og med betydelig Interesse. Jeg har senere oversendt dem til Socialministeriets Arbejdsudvalg og anmodet dette om at udtale sig om Spørgsmaalet. I denne Anledning har Udvalget bl. a. udtalt: Forslaget forudsætter, at der kan findes egnede Arbejder, der kan gennemføres med saadant Udbytte, som er Forudsætningen for Forslagets Finansieringsplan; det er imidlertid efter Udvalgets Opfattelse meget tvivlsomt, om der overhovedet kan findes saadanne Arbejder.

Det vil altsaa sige, at der ikke findes Arbejder paa Heden eller andre Steder, der efter disse Planer vil give et Udbytte saa stort, at Kapitalen kan forrentes og tilbagebetales. Man vil altsaa højst kunne opnaa en minimal Forrentning af den anbragte Kapital, saaledes at Pengene sandsynligvis vilde give bedre Udbytte, selv naar de anvendtes paa Omraader, hvor direkte Pengeudbytte ikke i Øjeblikket kan opnaas.

Hvad specielt Planer med Hensyn til Hedeopdyrkning angaar, da har saadanne oprindeligt været fremsat over for mig af Professor Weis, og de er forelagt Arbejdsløshedsraadet, som imidlertid gjorde opmærksom paa, at disse Planer var meget lidt arbejdskrævende, idet de forudsatte, at Jorden blev pløjet med store, dybtgaaende ved Maskinkraft drevne Plove, og først efterhaanden som Jorden blev bearbejdet paa denne Maade, kunde man tænke paa at faa arbejdsløse anbragt som Husmænd.

Men disse Planer er jo Planer af en helt anden Karakter — de rækker langt ud i Fremtiden, inden de giver noget virkeligt Resultat — end dette Forslag, hvor det drejer sig om forholdsvis hurtigt at skaffe de mange Beskæftigelse, som mest trænger dertil. Naar Forholdet i Øjeblikket er det, at baade Socialministeriets Arbejdsudvalg og Arbejdsløshedsraadet har udtalt sig imod disse Planer, saa ser jeg ikke, at det nytter noget, at jeg tager dem op til Drøftelse i denne Forbindelse.

Endelig er der Spørgsmaalet om Lønningerne for dette Arbejde. Selvfølgelig var

det at vente, at de foreslaaede Bestemmelser skulde vække Kritik. Imidlertid har den ærede Ordfører for Det radikale Parti svaret den ærede Ordfører for Venstre paa hans alt for voldsomme og urimeligt stærke Udtalelser om betingelsesløst Knæfald for Doktrinen om tariffmæssig Betaling; de høje Tariffer o. s. v. Jeg tror, at en nøjere, rent saglig Overvejelse af de Forhold, der gør sig gældende for disse Arbejders Vedkommende, vil vise, at Hensigtsmæssigheden af den her foreslaaede Fremgangsmaade er ubestridelig, hvorved jeg skal bemærke, at ogsaa Arbejdsløshedsraadet selv har anset overenskomstsmæssig Betaling for det principielt rigtige Udgangspunkt — Tiden tillader mig ikke at drøfte dette nærmere; det kan jeg jo gøre senere, hvis man betvivler det — ud fra den Betragtning, som der har været almindelig Enighed om, at Personer, der fik Beskæftigelse ved de paagældende Arbejder, skulde opnaa en Indtægt, der var noget større end den, de overhovedet kunde opnaa gennem Understøttelse; saa kunde man selvfølgelig vælge mellem enten at lade de beskæftigede arbejde i længere Tid til en lav Løn eller i kortere Tid til tariffmæssig Betaling.

Naar man imidlertid har valgt den sidste Udvej, er det en ganske simpel Konsekvens af hele Foranstaltningen, at det jo er Formaalet med Loven at skaffe saa mange som muligt af de langvarigt arbejdsløse Beskæftigelse, og det siger dog sig selv, at Mængden af Arbejdere, der kan komme ind under den foreslaaede Ordning, er begrænset, og man faar det størst mulige Antal Personer beskæftiget ved at lønne tariffmæssigt, men til Gengæld indskrænke Arbejdstiden.

Naar man netop i dette Tilfælde over for dette Lovforslag maa lægge Hovedvægten paa at beskæftige saa mange som muligt af de langvarigt arbejdsløse, skyldes dette et dobbelt Hensyn, som ikke bør være fremmed for nogen i det høje Ting: i første Række Hensynet til at genoprette disse talrige Medborgeres Arbejdsmøns og Tro paa sig selv, altsaa vigtige moralske Hensyn, og i anden Række Hensynet til at imødekomme det Krav, der ustandselig har lydt i Aarenes Løb fra Oppositionens Side: Lad os dog faa de urimelige Understøttelser erstattet med fornuftigt Arbejde! Ud fra den Opfattelse, at dette Raab maa være ment, tør jeg ogsaa haabe paa, at Udvalget vil faa et godt Resultat ud af sit Arbejde.

Anden Næstformand (Ulrich): Det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen har Ordet for en kort Bemærkning.